

Guía Docente				
Datos Identificativos			2022/23	
Asignatura (*)	Ampliación de Química Orgánica		Código	610G01028
Titulación	Grao en Química			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuadrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Química			
Coordinación	Rodriguez Gonzalez, Jaime	Correo electrónico	jaime.rodriguez@udc.es	
Profesorado	Maestro Saavedra, Miguel Anxo	Correo electrónico	miguel.maestro@udc.es	
	Rodriguez Gonzalez, Jaime		jaime.rodriguez@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Ampliación de Química Orgánica é unha materia do módulo de Química Orgánica, que se orienta ao estudo da nomenclatura, a estrutura, as propiedades, a reactividade e os principais métodos de síntese de derivados de ácidos carboxílicos, enoles e enolatos, compostos orgánicos difuncionais, con nitróxeno en ligazóns múltiples, con aneis heterocíclicos ou con importancia biolóxica, como os carbohidratos, os aminoácidos, os péptidos e os ácidos nucleicos.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Utilizar a terminoloxía química, nomenclatura, convenios e unidades.
A4	Coñecer os tipos principais de reacción química e as súas principais características asociadas.
A6	Coñecer os elementos químicos e os seus compostos, as súas formas de obtención, estrutura, propiedades e reactividade.
A9	Coñecer os rasgos estruturais dos compostos químicos, incluíndo a estereoquímica, así como as principais técnicas de investigación estrutural.
A10	Coñecer a cinética do cambio químico, incluíndo a catálise e os mecanismos de reacción.
A14	Demostrar o coñecemento e comprensión de conceptos, principios e teorías relacionadas coa Química.
A15	Recoñecer e analizar novos problemas e planear estratexias para solucionarlos.
A21	Comprender os aspectos cualitativos e cuantitativos dos problemas químicos.
A25	Relacionar a Química con outras disciplinas e recoñecer e valorar os procesos químicos na vida diaria.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Resolución e exposición de problemas relacionados ca estrutura, a reactividade e a síntese de compostos orgánicos difuncionais, con nitróxeno en enlaces múltiples, de natureza heterocíclica ou con importancia biolóxica, coma carbohidratos, aminoácidos, péptidos e ácidos nucleicos.	A1	B2	C1
	A4	B3	C8
	A6	B4	
	A9		
	A14		
	A15		
	A25		

Conocemento da nomenclatura, a estrutura, as propiedades, a reactividade e os principais métodos para a síntese de compostos carbonílicos, difuncionais, con nitróxeno en enlaces múltiples, de natureza heterocíclica ou con importancia biolóxica, coma os carbohidratos, os aminoácidos, os péptidos e os ácidos nucleicos	A1	B3	
	A4	B4	
	A6		
	A9		
	A10		
	A14		
	A21		

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1. Derivados dos ácidos carboxílicos	Clasificación e reactividade xeral: adición-eliminación. Ésteres. Amidas. Haluros de ácido e anhídridos. Nitrilos.
Tema 2. Reactividade en alfa ao grupo carbonilo	Enoles e enolatos: tautomería, acidez, rexioselectividade na formación de enolatos. Reactividade: haloxenación, alquilación, condensación aldólica, Mannich, Strok, Claisen, Dieckmann, Reformatsky.
Tema 3. Compostos difuncionais	Dioles e compostos hidroxycarbonílicos. Compostos dicarbonílicos Compostos carbonílicos alfa,beta-insaturados.
Tema 4. Compostos nitroxenados	Nitrocompostos. Sales de diazonio. Reacción de Sandmeyer.
Tema 5. Compostos heterocíclicos	Reaccións de heterociclos. Reacciones de peche de anelo. Heterociclos aromáticos de cinco e seis membros: pirrol, furano, tiofeno e piridina. Benzoderivados: indol, quinolina e isoquinolina.
Tema 6. Hidratos de carbono e ácidos nucleicos	Hidratos de carbono: monosacáridos, oligosacáridos e polisacáridos. Nucleósidos e nucleótidos. Polinucleótidos e ácidos nucleicos.
Tema 7. Aminoácidos, péptidos e proteínas	Aminoácidos: estrutura, propiedades, reactividade e síntese. Péptidos: estrutura e síntese. Proteínas: estrutura e clasificación.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A1	1	0	1
Sesión maxistral	A1 A4 A6 A9 A10 A25 B3 B4 C1 C8	30	60	90
Proba mixta	A1 A4 A6 A10 A15 A21 B2 B3 B4 C1	4	4	8
Seminario	A1 A4 A6 A9 A10 A14 A15 A21 B2 B3 B4 C1 C8	12	36	48
Atención personalizada		3	0	3
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Na sesión inicial os profesores presentaranse e describira-se a asignatura. Comentaránse os aspectos máis importantes en relación cos contidos, a planificación, as metodoloxías, os métodos de avaliación e a bibliografía.

Sesión maxistral	Programanse 30 sesións expositivas nun so grupo, nas que o profesor desenrolará os contidos fundamentais do programa mediante explicacións teóricas, resolución de problemas tipo e exemplos prácticos. Os guións dos contidos e/ou as presentacións a desenrolar se encontrarán disponibles na web da materia (moodle) con anterioridade a impartición das leccións. Baseados nestes materiais u diversos recursos (bibliográficos, na internet?) os alumnos deberán preparar as leccións de maneira adiantada a súa impartición. A participación dos alumnos será incentivada, mediante a elaboración de questions ou e-mails dirixidos o profesor antes, durante ou despois da lección.
Proba mixta	Programa 1 examen escrito final, que permitirá avaliar obxetivamente o grado de asimilación e a capacidade de aplicación dos contidos da materia por parte do alumno. A proba obxetiva incluírá un único tipo de preguntas, que estarán relacionadas coa estrutura, a reactividad e a síntese de compostos orgánicos, e que permitirán determinar si as respostas son correctas.
Seminario	Levarán-se a cabo 12 sesións interactivas en grupo reducido, nas que os alumnos deberán participar activamente no análise e na resolución dos problemas planteados polo profesor. Os cuestionarios de exercicios a resolver encontrarán-se disponibles na web da materia (moodle) con anterioridade a impartición das clases. Os alumnos deberán traballar no análise e na resolución dos problemas de maneira previa a impartición das clases de seminario.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Os alumnos disporán de atención personalizada no horario de tutorías do profesor para a aclaración dos conceptos fundamentais da materia exposta nos grupos grandes, a resolución de cuestións individuais expostas nos seminarios e nas sesións maxistrais. Ademais, o alumno poderá recibir atención personalizada sobre calquera aspecto da materia durante o horario de tutorías do profesor.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Seminario	A1 A4 A6 A9 A10 A14 A15 A21 B2 B3 B4 C1 C8	Avaliarase a participación activa dos alumnos na análise e a resolución dos problemas expostos polo profesor, así como a formulación de preguntas durante as sesións interactivas ou antes e despois do desenvolvemento das mesmas mediante e-mail.	25
Proba mixta	A1 A4 A6 A10 A15 A21 B2 B3 B4 C1	Exame final escrito, onde os alumnos deberán resolver en tempo limitado e sen materiais de apoio problemas análogos aos expostos durante as clases de seminario e presentación oral.	70
Sesión maxistral	A1 A4 A6 A9 A10 A25 B3 B4 C1 C8	Avaliarase a participación activa dos alumnos mediante a formulación de preguntas ou mediante e-mail antes ou despois das sesións expositivas.	5

Observacións avaliación

A avaliación mediante a proba mixta (en primeira ou segunda oportunidade) contribuirá ao 70% da cualificación final. A este respecto, a cualificación obtida na segunda oportunidade (xullo) substituirá á obtida na primeira oportunidade (febreiro). O control da asistencia e a avaliación continua (do traballo realizado nas sesións maxistras, seminarios e presentacións orais e mediante a valoración das solucións por escrito aos boletíns de problemas) contribuirán ao 30% da cualificación final. A cualificación obtida na avaliación continua durante o curso poderá conservarse na segunda oportunidade (xullo).

Para obter a cualificación de APTO será necesario (1) alcanzar o 45% da puntuación das probas mixtas e (2) alcanzar o 50% da puntuación global. Os alumnos que non participen en actividades que sumen mais dos 25% da cualificación final serán cualificados como NON PRESENTADO. Os alumnos que realicen máis do 25% das actividades presenciais e tras presentarse ás probas obxectivas non alcancen o 45% da puntuación nas mesmas ou o 50% da puntuación global recibirán a cualificación de NON APTO. De acordo coa recomendación da Comisión de Calidade da Facultade de Ciencias, as Matrículas de Honra concederanse aos alumnos que alcancen as máximas cualificacións na primeira oportunidade. Os alumnos avaliados na segunda oportunidade só poderán optar a Matrícula de Honra se o número máximo destas para o correspondente curso non se cubriu na súa totalidade na primeira oportunidade.

No caso de alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, o Profesor Responsable podería eximir total ou parcialmente de concorrer ao proceso de avaliación continuada. O alumnado que se atopara nesta circunstancia deberá superar un exame específico que non deixe dúbidas sobre a consecución das competencias propias da materia nas dúas oportunidades.

A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación implicará directamente a cualificación de suspenso (0) na materia na convocatoria correspondente, invalidando así calquera cualificación obtida en todas as actividades de avaliación de cara a convocatoria extraordinaria.

Fontes de información

Bibliografía básica	
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Química Orgánica 1/610G01026
Química Orgánica 2/610G01027

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Experimentación en Química Orgánica/610G01029
Química Orgánica Avanzada/610G01030

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías